

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. Nr. 244.

81de Møde.

Freedagen den 21de Juni.

(Fortf.)

Schytte: Det var med Hensyn til det under dette Ministerium opførte, af Budgettet udsatte, Beløb til en Muddermaskine af 32,500 Rbd., at jeg vilde tillade mig et Par Ord. Jeg seer, at det er i Samklang med den høitærede Minister, at det er skeet, og jeg maa naturligviis respectere den Grund, der derfor er anført, den nemlig, at det for Tiden, da saa mange andre Udgifter forestaae, har sin Betænkelse at indrømme slige Udgifter. Men jeg vil dog paa den anden Side tillade mig at benytte denne Leilighed til at henstille til den meget agtede Marineminister, om det ikke kunde være hensigtsmæssigt, naar man engang kom saa vidt, at en Muddermaskines Bygning paatænkes, at der da blev bygget flere Muddermaskiner. Jeg har intet Begreb om Omkostningen ved en saadan Maskine, hvor store de vilde være; men jeg veed, at det vil være af hyerste Vigtighed for Landet og for Provindsernes Havne i Særdeleshed, at saadanne Muddermaskiner kunne der erholdes til Afbenyttelse. Det er virkelig af uberegnelig Vigtighed for Farten i det Hele, og jeg tør sige, i Reglen for de jydsk Havne paa meget saa Undtagelser nær. Af Erfaring kender jeg flere Pladser, hvor Dunstet om en hensigtsmæssig Opvinding af Havnen stærkt ubtales, for at man derved kunde undgaae den store Ulempe, der er forbunden med under nærværende Forhold at faae Godsset aflosset og indladet, og paa flere Steder den megen Tidsforbrug og Beskæftning, dette medfører. At Maskiner ikke hidtil ere anskaffede, har sin gode Grund i, at det naagtet den Trang, Communerne have til dem, ikke har været let for de enkelte Communer at anskaffe dem. Det er med Hensyn til Handel og Skibsfart af indgribende Vigt-

tighed, man paaskynder denne Sag, og jeg tør som Exempel anføre, at Udgifterne alene af Mangel paa Opvinding i den Commune, hvor jeg har hjemme, fortiden med de lave Fragter, der gives, kan variere imellem 10 og 25 pCt. af Fragtens Nettobeløb, alt efter som Fragten er paa indenlandsk eller paa udenlandsk Steder, hvorved dog maa tilføies, at Fragterne, som bekendt, for Diebliffet ere usædvanlig lave. Det er desuden ikke nok med Omkostningerne, som slyde deraf, men der gaaer ogsaa megen Tid og Arbeidskraft derved tilgrunde, ved det, at man maa benytte mindre Transportstier til at udføre Godsset til et ofte længere fraliggende Sted, hvor de større Skibe kunne slyde. Men, hvad der endnu er af mere Vigtighed, er, at det meget ofte formener Skipperen, at benytte en gunstig Vind i flere Dage, og det ofte ikke faa Dage, og hvad dette i Almindelighed vil sige for Handel og Skibsfart og hvad saadant Ophold har at betyde, det troer jeg, at Ingen bedre end den høitærede Finantsminister vil vide at vurdere. Jeg føler mig i Almindelighed opfordret til at gjøre denne Henstilling og lægge den høitærede Finantsminister den paa Sinde, da de Klager, der netop i den Commune, hvor jeg har hjemme, høres over denne Sag, ere saa lydeltige og vel begrundede, at jeg vilde ansee det for uforsvarligt ved den Leilighed, som her gives mig, at tie stille; dermed være det ikke sagt, at der ikke efter Omstændighederne gjøres, hvad der kan, af Havnecommissionen for Opvindingen. Men de Redskaber, man har, ere fra en forfaren Tid; de ere ikke godt konstruerede og gaae ved Haandkraft. Arbeidet svarer ikke til Hensigten, og hvad man opvinder den ene Dag, det slyder igjen til den anden, eller, jeg sagde maaskee formeget, hvad der opvinder det ene Aar, slyder igjen til det andet. Maskinerne ere endnu, som de vare for mange Aar siden,